

Datum: 6. 9. 2019

EKIPE PRVE POMOČI V SREDNJIH ŠOLAH

Priporočila in napotki

PRVA POMOČ REŠUJE ŽIVLJENJA

Mladi so zelo pomemben del svetovnega prebivalstva, ki bo oblikoval prihodnost človeštva in Rdeči križ jih obravnava kot ključno investicijo za sedanjost in prihodnost. **Prva pomoč** (PP) je večšina, ki lahko zagotovi učinkovito in hitro ukrepanje ter pomaga pri oskrbi poškodb, lajša trpljenje in povečuje možnosti za preživetje ljudi v stiski. Rdeči križ je vodilna organizacija na svetu v usposabljanju iz PP, zagotavljanju strokovnih vsebin, nudenju laične PP in pri ozaveščanju javnosti o pomenu PP.

Svetovni dan prve pomoči (druga sobota v mesecu septembru, letos 14. 9.) je priložnost, da se poudari pomen PP kot humanega dejanja. Prizadevanja Mednarodne federacije društev Rdečega križa so, da bi dosegli cilj, da bi vsaj ena oseba iz vsakega gospodinjstva na svetu imela znanja iz PP in na ta način prispevala k krepitvi odgovornosti v družbi.

Rdeči križ Slovenije si prizadeva, da bi država zakonsko uredila **obvezna usposabljanja iz PP** v osnovnih in srednjih šolah, na delovnih mestih in za udeležence v prometu ter da bi ta znanja morali obvezno obnavljati.

Na **osnovnih šolah** že leta delujejo krožki RK, v okviru katerih se usposabljujejo tudi ekipe PP. Svoje znanje vsakoletno preverjajo na občinskih, regijskih in državnem preverjanju usposobljenosti ekip PP. V našem območnem združenju se lahko pohvalimo z dobro usposobljenimi ekipami PP, ki posegajo po najvišjih mestih na državnih preverjanjih. Kontinuiteta usposabljanja ekip PP se v srednjih šolah prekine, zato dajemo pobudo, da se na srednjih šolah v okviru obveznih izbirnih vsebin po prosti izbiri **dijakom ponudi tudi usposabljanje za ekipe PP.**

CILJI USPOSABLJANJA EKIP PRVE POMOČI

Dijaki spoznajo pomen lastne odgovornosti za določeno ravnanje in vedenje ob različnih nesrečah, se seznanijo z osnovami prve pomoči, znajo ukrepati v različnih nujnih stanjih, spoznajo pravila varnega obnašanja ob nesrečah in delujejo kot ekipa PP na šoli v primeru različnih nesreč. Za opravljeno dejavnost dijaki pridobijo potrdilo. Če postanejo državni prvaki, pridobijo potrdilo o opravljenem izpitu iz prve pomoči za voznike motornih vozil.

Mentorji pridobijo večšine za vodenje ekipe PP na tečaju za mentorje, ki ga organizira OZ RKS Novo mesto. Tečaj traja 70 ur in stane 313,83 €. Prijave zbira OZ RKS Novo mesto, termin bo objavljen naknadno. V skladu s 4. odstavkom 41. člena **Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč** (Uradni list RS št. 92/07, 54/09, 23/11), morajo imeti šole in drugi zavodi z več kot 300 učenci oz. dijaki eno ekipo s tremi člani, ki so usposobljeni na 70-urnem tečaju prve pomoči. V primeru, da se je učitelj na takem tečaju usposabljal pred več kot petimi leti, lahko svoje znanje obnovi na 20-urnem tečaju. Mentorjem nudijo pomoč tudi učitelji PP na RK.

Prijavljene ekipe PP iz srednjih šol bi pomerile svoje znanje v okviru območnega združenja (april 2020). Najboljša ekipa bi se uvrstila na **državno preverjanje usposobljenosti srednješolskih ekip PP** (v tednu RK, 8.-15. 5. 2020). Prvič je RKS izvedel tako preverjanje na državni ravni 8. maja 2019.

NAPOTKI ZA USPOSABLJANJE

Vsebine usposabljanja zajemajo seznanitev z osnovami PP, pomen prvega pregleda poškodovanca in beleženja podatkov, različne tehnike ravnanja in oskrbe v primeru poškodb in krvavitev. Okvirna pomoč mentorjem je lahko *Načrt dela krožka PP (priloga)*, ki ga je izdelala Irena Zupančič z OŠ Šmarjeta.

Dejavnost naj poteka predvidoma enkrat tedensko ali glede na dogovor z dijaki, skupaj letno 30-35 ur (*priloga OIV* po prosti izbiri – ekipe PP). Priprave za preverjanje usposobljenosti ekip PP pa lahko po dogovoru z zunanjimi izvajalci potekajo tudi v popoldanskem času.

Temeljni **vir usposabljanja** je priročnik *Prva pomoč za učence in dijake (Ahčan, 2007)*. Nakup je mogoč na RKS (*Mirje 19, Ljubljana, tel.: 01 241 43 00*). Dodatni vir so različne zbiranke RKS (*Najnujnejši ukrepi prve pomoči za voznike motornih vozil, navodila za laike; Temeljni postopki oživljanja z uporabo AED; Ocena praktičnega dela za učence*), ki so na voljo na OZ RKS Novo mesto.

DRŽAVNO PREVERJANJE USPOSOBLJENOSTI EKIP PP

Letni program državnega preverjanja usposobljenosti ekip PP iz srednjih šol izdela RKS, za pripravo in izvedbo skrbi delovna skupina RKS. Preverjanje se odvija na petih delovnih mestih in traja 10 minut na posamezni delovni točki. Praktične naloge so vzete iz nabora primerov poškodb, ki so prikazane v priročniku *Prva pomoč za učence in dijake (Ahčan, 2007)*.

Prve tri ekipe prejmejo pokale in diplome ter simbolične nagrade, ki jih zagotovijo sponzorji in RKS. Vse ekipe prejmejo pisno priznanje za sodelovanje na državnem preverjanju.

BODI HEROJ. REŠUJ ŽIVLJENJA.

Na Rdečem križu opozarjamo na pomen usposabljanj iz prve pomoči za mlade zaradi njihove **varnosti in zaščite**, ker se bodo dobro pripravljene lažje učinkovito odzvali v nujnih primerih in rešili svoje življenje ali življenje ljudi okoli njih.

Preprečevanje nezgod in obvladovanje prve pomoči ni le izraz privzgojene solidarnosti, ampak sodi v **splošno izobrazbo in usposobljenost**, ki se jo je treba začeti učiti v osnovni in srednji šoli, pozneje pa nadgrajevati oziroma ohranjati kot veščino za vsakodnevno rabo.

Viri:

- *Prva pomoč in otroci (spletna stran RKS, 2017)*
- *Pravila I. državnega preverjanja usposobljenosti ekip prve pomoči srednjih šol 2019 (RKS, 2019)*

Prilogi:

- *OIV po prosti izbiri: Ekipe prve pomoči (podatki za katalog OIV)*
- *Načrt dela krožka PP v OŠ (Irena Zupančič, OŠ Šmarjeta)*

Predlog za usposabljanje ekip PP v srednjih šolah so pripravile:

Barbara Ozimek (novo-mesto.ozrk@ozrks.si, 07 39 33 126)

Nuša Rustja

Janja Stolić